

σιν καλλιτεχνῶν, ἀφιέρωσε τὰ πλούτη καὶ τὴν ζωὴν ὑπὲρ τῆς καλλιτεχνίας, καὶ συνεπῶς ἡ οἰκία του ἦτο ἐνδιαίτημα καλλιτεχνῶν, μαθητῶν, ξένων καὶ φιλοτέχνων. Ἡ οἰκία του ἦτο πινακοθήκη, ἦτο μουσεῖον παλαιᾶς καὶ νέας τέχνης. Ἐκεῖ τὸ πρῶτον ὁ Κανόδας

ἐνεπνεύσθη. Ἐκεῖ νέος ἀκόμη, λαμβάνων τοὺς ἀρχαίους ὡς παράδειγμα, ἔεμνε τὴν νέαν ὁδὸν εἰς τὴν γλυπτικήν, ἣν φιλοθύμως ἀπηλευθέρωσεν ἐκ τῶν δεσμῶν τοῦ ἡδυπαθοῦς καὶ ἐπιτετηδευμένου.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ΔΑ-ΒΙΝΤΣΙ

Πι τῇ κλοπῇ τῆς Τζακόντας ἐκ τοῦ Μουσείου τοῦ Λούβρου, ἥτις κρατεῖ εἰσέτι συγκεκλιμένον ὁλόκληρον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, μερὶς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τύπου ἀνεκίνησε νέον ζήτημα, ἀναφερόμενον εἰς τὸν δημιουργὸν τοῦ κλαπέντος

ἀριστουργήματος· καὶ τοῦτο, εἶναι ὁ τάφος τοῦ Λεονάρδου Δα Βίντσι. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι δὲν εἶναι γνωστὸς ὁ τάφος τοῦ Λεονάρδου, ἄλλοι τὸ ἀντίθετον. Αἱ γνώμαι διχάζονται· αἱ ὑποθέσεις εἶναι πολλαὶ καὶ ποικίλαι.

Παράδοξος τῷ ὄντι μοῖρα διέπει οὐχὶ μόνον τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου ζωγράφου, ἀλλὰ καὶ τὸν τάφον αὐτοῦ. Ὁ Λεονάρδος-Δα-Βίντσι ἀπέθανε τὴν 2αν Μαΐου 1519 εἰς τὸ ἥσυχον βασιλικὸν ἀνάκτορον τοῦ Amboise, οὐχὶ ὅπως ἀναφέρει ἡ παράδοσις εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Φραγκίσκου I, διότι οὗτος εὗρίσκατο τότε μεθ' ὅλης τῆς αὐλῆς του εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανόν. Ὁ Λεονάρδος ἐτάφη εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Φλωρεντίνου καὶ εἶναι σχεδὸν βέβαιον, ὅτι ἀνηγέρθη καὶ μνημεῖον ἐπὶ τοῦ τάφου του. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὸ μνημεῖον ἐβλάβη μερικῶς ἢ καὶ κατεστράφη κατὰ τοὺς μεγάλους Γαλλικοὺς θρησκευτικοὺς πολέμους.

Ἐν Amboise ἐγένοντο κατ' ἐκείνην τὴν ἀτυχή περίοδον τῆς Γαλλικῆς Ἱστορίας τόσον πολυάριθμοι σφαγαὶ Οὐγενόττων, ὥστε ἡναγκάσθη ἡ βασιλικὴ αὐλὴ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Πύργον καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, διότι ἐνεκεν τῶν πολυαριθμῶν ἀτάκτων πτωμάτων ὑπῆρχε φόβος μολυσμοῦ, καὶ τότε βέβηλοι χεῖρες ἤγγισαν φαίνεται καὶ τοὺς τάφους τοῦ παρεκκλησίου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης Γαλλικῆς Αυτοκρατορίας διέταξεν ὁ *Loger Ducos* νὰ καταστραφῇ ἐντελῶς μέγα μέρος τῶν ἀνακτόρων τοῦ Amboise ὡς καὶ τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου Φλωρεντίνου. Αἱ ἐπιτύμβιοι πλάκες ἐπωλήθησαν ἀντὶ εὐτελεῶν ποσῶν, ὁ μόλυβδος πολλῶν φερέτρων ἐτάκη, καὶ τὰ ὅσα τῶν νεκρῶν ἐκείνου χαμαὶ καὶ τὰ παῖδιά τοῦ Amboise ἐπαίζον ἐκείνας τὰς ἡμέρας μετὰ τὰ κρανία καὶ τὰ ὅσα ἐκείνων, οἵτινες εἰς παλαιότερους καιροὺς εἶχον ἐνταφιασθῇ ἐκεῖ. Ὅποια ἰδέα, ὅποιος φρικτὸς λογισμὸς! Ἡ κεφαλὴ ἑνὸς τῶν βαθυτάτων σφῶν καὶ τῶν δυνατωτάτων δημιουργῶν, τοὺς ὁποίους παρήγαγε τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐχρησίμευσέ ποτε ὡς παίγιον τῶν παιδίων τοῦ Amboise! Τέλος ἐνεταφιάσθησαν ἐκ νέου τὰ ὅσα, ἀλλ' οὐδεὶς ἐφρόντισε νὰ ἐξετάσῃ, ἐὰν μεταξὺ τῶν ὁσίων τούτων εὗρίσκοντο καὶ τὰ ὅσα τοῦ

Λεονάρδου. Μόλις κατὰ τὴν δευτέραν Γαλλικὴν Αυτοκρατορίαν προσεπλήθησαν ἀναπληρώσουν τὴν ἐγκληματικὴν ταύτην ἀμέλειαν καὶ δὴ ὁ *Arsene Houssaye* ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐπεδόθη εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ἦτοι τὴν ἀναζήτησιν τοῦ τάφου καὶ τῶν ὁσίων τοῦ Λεονάρδου-Δα-Βίντσι. Ἄλλ' οὐδεὶς ἐγνώριζε τὴν τοποθεσίαν καὶ τὸ μέρος ἀκριβῶς καὶ διὰ τοῦτο προσῆλθον εἰς ἀνασκαφάς. Εἰς βάθος περισσοτέρων τοῦ συνήθους μέτρων εὗρέθησαν μερικὰ φέρετρα, ἀλλ' οὐδὲν σημεῖον ἐδείκνυε, ὅτι τὰ ὅσα ταῦτα ἀνήκον εἰς τὸν μέγαν ζωγράφον. Μετὰ δεκατετραήμερον ἐργασίαν ὁμοῦ προσέκρουσαν εἰς ἓνα παράδοξον σκελετόν. Ἦτο μέγας καὶ τὸ κρανίον ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς χειρὸς. Ἡ στάσις αὐτῆς ἦτο ἀσυνήθης διὰ κοινὸν θνητόν, ἦτο στάσις ἀνθρώπου σφοῦ βυθισμένου εἰς αἰωνίαν σκέψιν. Θαυμάσιον ἦτο τὸ μέτωπον τοῦ κρανίου τούτου καὶ ἐφαίνετο ὅτι συνεφώνει πολὺ μετὰ τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν εἶχε κάμῃ ὁ ἴδιος Λεονάρδος μετὰ πρότυπον τὸν ἑαυτὸν του κατὰ τὰ γηρατεῖα του. Παρὰ τῶν ἱατρῶν ἐβεβαιώθη ὅτι τὸ κρανίον τοῦτο ἀνήκειν εἰς ἐβδουμηκοντούτην. Νομίσματα, τὰ ὁποῖα εὗρέθησαν εἰς τὸ φέρετρον, φέρουν τὴν εἰκόνα τοῦ Φραγκίσκου I καὶ μάλιστα, ὅπως ἐφαίνετο οὗτος κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἔζη ὁ Λεονάρδος—δηλαδή ἀνευ γενεῖου. Μετὰ τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀνέλεχον τὰς ἐρεῖνας μετὰ θερμότερου ζήλου καὶ κατορθώθη τέλος ἡ εὑρεσις τριῶν τεμαχίων, ἐφ' ἑνὸς τῶν ὁποίων εὗρίσκοντο τὰ γράμματα «INC»...—Οὐχὶ μακρὰν ἐκείθεν εὗρέθη καὶ ἕτερον τεμάχιον μετὰ τὰ γράμματα «Leo»...καὶ τέλος εὗρέθη καὶ τρίτον ἔχον ὡς ἐξῆς: EO DUS VINCI. Ἦδη ὑπῆρχε μεγίστη πιθανότης, ὅτι ὁ τάφος, περὶ τοῦ ὁποῖου ἐπρόκειτο, ἦτο ὁ τάφος τοῦ Λεονάρδου-Δα-Βίντσι. Τὰ λείψανα συνελήγησαν μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ μετεφέρθησαν εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Οὐμβέρτου. Ἐκεῖ ἐτάφησαν εἰς τὸ ἀρχιτεκτονικὸν ἀριστουργήμα, τὸ ὁποῖον εἶναι μετὰ διαφανῆ μαρμάρινα κοσμήματα κεκοσμημένον. Εἰς τὸν ἀριστέρον σηκὸν παρατηροῦμεν μίαν μαρμαρίνην πλάκα, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶναι κεχαρχγμένοι τρεῖς κυανοὶ κρίνοι, καὶ ἐπὶ τῆς πλάκας ταύτης ἀναγινώσκουμεν τὰ ἐξῆς: «Ἵπὸ τὴν πλάκα ταύτην ἡσυχάζουν τὰ ὅσα, τὰ ὁποῖα συνελήγησαν κατὰ τὰς ἀνασκαφάς τοῦ ἀρχαίου βασιλικοῦ παρεκκλησίου τοῦ Amboise καὶ τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὡς τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ Λεονάρδου-Δα-Βίντσι». Οὕτω, ὁ χρόνος κατέστησεν ἀγνώριστον καὶ τὸν τάφον ἀκόμη τοῦ μεγάλου μάγου τῆς ἱστορίας τῆς καλλιτεχνίας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

